

150. Суд підкреслює, що проблема, що лежить в основі порушення ст. 1 Першого протоколу, стосується самої законодавчої ситуації і що її висновки виходять за рамки єдиних інтересів заявників у цій справі. Суд вважає, що держава-відповідач повинна прийняти відповідні законодавчі та (або) інші загальні заходи для забезпечення справедливого балансу між інтересами власників сільськогосподарських земель, з одного боку, та загальними інтересами суспільства, з другого боку, відповідно до принципів захисту прав власності згідно з Конвенцією. Суд не повинен зазначати, як ці інтереси повинні бути збалансовані.

Згідно зі ст. 46 держава залишається вільною у виборі засобів, за допомогою яких вона виконує свої зобов'язання, що впливають з виконання рішення суду (див., *Mutatis mutandis*, рішення у справі “Хюттен-Чапска” <...>).

Рішення Суду не слід розуміти таким чином, що необмежений ринок земель сільськогосподарського призначення повинен бути введений в Україні негайно.

Правові позиції Верховного Суду

Господарська юрисдикція

ПРО ЗАХИСТ ПРАВ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ НА ТОРГОВЕЛЬНІ МАРКИ*

За положеннями ч. 1 ст. 4 Протоколу до Мадридської Угоди про міжнародну реєстрацію знаків від 28 червня 1989 р., який набув чинності для України 1 червня 2000 р. з дати реєстрації або внесення запису, зробленого відповідно до положень статей 3 і 3ter, охорона знака в кожній зацікавленій договірній стороні буде такою самою, якби цей знак був заявлений безпосередньо у Відомстві цієї договірної сторони.

Згідно з приписами ст. 426 ЦК України способи використання об'єкта права інтелектуальної власності визначаються цим Кодексом та іншим законом.

Використання об'єкта права інтелектуальної власності іншою особою здійснюється з дозволу особи, яка має виключне право дозволяти використання об'єкта права інтелектуальної власності, крім випадків правомірного використання без такого дозволу, передбачених цим Кодексом та іншим законом.

* Витяг із постанови Верховного Суду у складі колегії суддів Касаційного господарського суду від 10 липня 2018 р. у господарській справі № 911/2674/17, сформований Л. Сидоровою.

Умови надання дозволу (видачі ліцензії) на використання об'єкта права інтелектуальної власності можуть бути визначені ліцензійним договором, який укладається з додержанням вимог цього Кодексу та іншого закону.

Відповідно до приписів ч. 6 ст. 16 Закону України “Про охорону прав на знаки для товарів і послуг” виключне право власника свідоцтва забороняти іншим особам використовувати без його згоди зареєстрований знак не поширюється, зокрема, на: використання знака для товару, введеного під цим знаком у цивільний оборот власником свідоцтва чи за його згодою, за умови, що власник свідоцтва не має вагомих підстав забороняти таке використання у зв'язку з подальшим продажем товару, зокрема у разі зміни або погіршення стану товару після введення його в цивільний оборот.

Причиною виникнення спору у цій господарській справі за позовом припинення порушення прав інтелектуальної власності стало питання щодо наявності чи відсутності підстав для захисту прав інтелектуальної власності позивача на торговельні марки.

Так, за твердженням позивача – Компанії “XIAOMI H.K. Limited” остання є правовласником щодо торговельних марок: “Xiaomi” (за міжнародною реєстрацією від 28 листопада 2012 р. № 1177611, яка діє на території України в повному обсязі з 28 листопада 2012 р.), “Mi” (за міжнародною реєстрацією від 28 листопада 2012 р. № 1173649, яка діє на території України в повному обсязі з 28 листопада 2012 р.), “RedMi” (за міжнародною реєстрацією від 23 квітня 2014 р. № 1213534, яка діє на території України в повному обсязі з 23 квітня 2014 р.).

Відповідно до відомостей, які містяться на офіційному сайті Всесвітньої організації інтелектуальної власності, власником торговельних марок “Xiaomi”, “Mi”, “RedMi” є компанія “XIAOMI Inc.”.

Згідно із свідоцтвом про державну реєстрацію юридичної особи (реєстраційний номер 10108012660422), яке видане Управлінням промислово-торгівельної адміністрації в місті Пекін, датою заснування компанії “Beijing Xiaomi Technology Co Ltd” є 3 березня 2010 р.

30 липня 2013 р. компанія “Beijing Xiaomi Technology Co Ltd” змінила назву на “XIAOMI Inc.”.

Компанія “XIAOMI H. K. Limited” є дочірньою компанією “XIAOMI Inc.”.

Між компанією “Beijing Xiaomi Technology Co Ltd” та компанією “XIAOMI H. K. Limited” був укладений квазідоговір, за умовами якого компанія “XIAOMI H. K. Limited” мала право використовувати належні компанії “Beijing Xiaomi Technology Co Ltd” торговельні марки “Xiaomi”, “Mi”, у тому числі з 30 липня 2013 р. після зміни назви компанії з “Beijing Xiaomi Technology Co Ltd” на “XIAOMI Inc.”.

Відповідно до Ліцензійної угоди про товарні знаки, яка укладена компанією “XIAOMI Inc.” як ліцензіаром та компанією “XIAOMI H. K. Limited” як ліцензіатом, сторони, беручи до уваги використання певного зареєстрованого товарного знака ліцензіара ліцензіатом під час продажу та розповсюдження продукції, дійшли згоди про використання ліцензованих товарних знаків в областях ліцензійної зони, що виключають Китайську Народну Республіку, на всі продукти та послуги, призначені для товарного знака. Якщо сторони не домовилися про інше, об’єкт цієї угоди повинен включати всі зареєстровані товарні знаки, що належать ліцензіару, а також товарні знаки, що будуть зареєстровані протягом терміну дії цієї угоди.

25 травня 2017 р. компанія “XIAOMI H.K. Limited” шляхом видачі довіреності уповноважила компанію “Alderman Management Ltd” контролювати контрафактну продукцію, розслідувати та збирати докази порушень, захищати законні права та інтереси інтелектуальної власності “Xiaomi”. Відповідно до зазначеної довіреності визначені в ній повноваження можуть передаватись третім особам.

25 травня 2017 р. компанія “Alderman Management Ltd” на підставі довіреності уповноважила, зокрема, громадянина О. Шевченка, яким і було підписано позовну заяву, бути законним представником зазначеної компанії і від її імені та для неї виконувати всі або будь-які з дій та речей щодо захисту інтелектуальної власності цієї компанії, включаючи, але не обмежуючись правами “Xiaomi”, “Mi”, “RedMi”.

Відмовляючи у задоволенні позовних вимог, місцевий господарський суд керувався, зокрема, тим, що: за Ліцензійною угодою, яка укладена компанією “XIAOMI Inc.” та компанією “XIAOMI H.K. Limited”, права на використання торговельних марок “Xiaomi”, “Mi”, “RedMi” не передані компанії “XIAOMI H.K. Limited” їх власником – компанією “XIAOMI Inc.”; квазідоговір, який, за твердженням компанії “XIAOMI H. K. Limited”, був укладений нею з компанією “Beijing Xiaomi Technology Co Ltd”, суду для огляду не наданий, що унеможливило здійснення судом перевірки його змісту, встановлення сфери використання об’єкта права інтелектуальної власності, конкретних прав, що передавалися за договором, способів використання об’єктів та строк дії договору; позивачем не доведено контрафактності спірного товару.

Скасовуючи судовий акт попередньої інстанції та приймаючи нове рішення про задоволення позову, апеляційний господарський суд керувався, зокрема, тим, що: Ліцензійна угода є належним доказом передачі компанії “XIAOMI H.K. Limited” прав на торговельні марки “Xiaomi”, “Mi”, “RedMi”; місцевий господарський суд у вирішенні спору не враху-

вав обставин щодо включення зазначених об'єктів інтелектуальної власності до митного реєстру об'єктів права інтелектуальної власності, які охороняються відповідно до закону.

Водночас ані місцевий господарський суд, ані апеляційний господарський суд, насамперед, не з'ясували, чи наділений представник О. Шевченко, який підписав позовну заяву, правом звертатися з позовом до суду саме в інтересах компанії “XIAOMI H.K. Limited”, оскільки довіреність від 25 травня 2017 р. уповноважила О. Шевченка бути законним представником компанії “Alderman Management Ltd”, оскільки у преамбулі довіреності під поняттям “компанія” визначено компанію “Alderman Management Ltd”, і від її імені та для неї надано повноваження виконувати всі або будь-які з дій та речей щодо захисту інтелектуальної власності цієї компанії, включаючи, але не обмежуючись правами “Xiaomi”, “Mi”, “RedMi”.

Крім того, вирішуючи спір по суті, місцевий господарський суд, з посиланням на Ліцензійну угоду, зазначив про те, що вказана угода підпадає під дію законів Китайської Народної Республіки, та про існування спеціального законодавчого акта – Закону Китайської Народної Республіки “Про товарні знаки” від 23 серпня 1982 р., яким врегульовані питання у сфері інтелектуальної власності. Також місцевий господарський суд зазначив про те, що на підставі приписів названого Закону ліцензійні угоди підлягають реєстрації, без якої не можуть бути передані права на торговельні марки.

Водночас суд не зазначив про те, в якій саме нормі (статті) Закону “Про товарні знаки” міститься наведене положення, та не навів її повного змісту.

Апеляційний господарський суд, у свою чергу, взагалі залишив поза увагою те, що за умовами Ліцензійної угоди остання підпадає під дію законів Китайської Народної Республіки та безпідставно застосував до спірних правовідносин норми ЦК України, якими врегульовано питання укладення та чинності ліцензійних договорів.

Отже, з метою правильного вирішення спору у справі судам належало достеменно встановити (у тому числі, шляхом одержання інформації від компетентних органів), чи підлягала обов'язковій реєстрації за законодавством Китайської Народної Республіки Ліцензійна угода, та, за відсутності такої реєстрації, з'ясувати, чи впливає зазначене на чинність прав, наданих за Ліцензійною угодою або інших прав на об'єкт права інтелектуальної власності, зокрема на право ліцензіата на звернення до суду за захистом свого права.

Також судам належало встановити, чи введений спірний товар – смартфони з відповідною торговельною маркою в цивільний обіг власником

цієї торговельної марки, відповідно, чи існують підстави вважати такий товар контрафактним, а наступний перепродаж на території будь-якої іншої країни, де права власника торговельної марки також охороняються, – неправомірним та таким, що порушує права інтелектуальної власності правовласника.

Адміністративна юрисдикція

ПРО ВІДСУТНІСТЬ ПІДСТАВ ДЛЯ ВИЗНАННЯ ПРОТИПРАВНИМИ ДІЇ КОНТРОЛЮЮЧИХ ОРГАНІВ ЩОДО ПРОВЕДЕННЯ ЗУСТРІЧНОЇ ЗВІРКИ, РЕЗУЛЬТАТИ ЯКОЇ ОФОРМЛЕНО АКТОМ ПРО НЕМОЖЛИВІСТЬ ПРОВЕДЕННЯ ЗУСТРІЧНОЇ ЗВІРКИ*

Товариство з обмеженою відповідальністю “Енерджи Прайс” звернулось до адміністративного суду з позовом до Державної податкової інспекції у Печерському районі Головного управління Міндоходів у м. Києві, в якому, з урахуванням заяви про збільшення позовних вимог, просило: визнати протиправними дії відповідача щодо проведення зустрічної звірки, результати якої оформлено актом від 10 липня 2014 р. № 1894/26-55-22-10/38489192 про неможливість проведення зустрічної звірки Товариства з обмеженою відповідальністю “Енерджи Прайс” з питань підтвердження господарських відносин із Товариством з обмеженою відповідальністю “Євротелеком груп” та Товариством з обмеженою відповідальністю “Будівельна компанія “Юнайтед Білдер Груп” за період з 1 жовтня 2013 р. по 30 жовтня 2013 р. та з 1 січня 2014 р. по 31 січня 2014 р.; зобов’язати орган доходів і зборів вилучити з автоматизованої інформаційної системи “Податковий блок” інформацію про результати зустрічної звірки позивача, результати якої оформлено актом від 10 липня 2014 р. № 1894/26-55-22-10/38489192; зобов’язати Державну податкову інспекцію у Печерському районі Головного управління Міндоходів у м. Києві відновити в автоматизованій інформаційній системі “Податковий блок” дані податкової звітності Товариства з обмеженою відповідальністю “Енерджи Прайс” шляхом внесення до них даних, визначених позивачем у податкових деклараціях з податку на додану вартість за період з 1 жовтня 2013 р. по 30 жовтня 2013 р. та з 1 січня

* Витяг із постанови Верховного Суду у складі колегії суддів Касаційного адміністративного суду від 4 вересня 2018 р. у справа № 826/10583/14, сформований Л. Сидоровою.